

Guds ret - menneskets ret

”Alle dem, som tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn.” Joh.1,12.

Gennem hele Guds ord - Bibelen - møder vi over alt begreberne ret, retfærd og retfærdighed, og vi forstår uden videre, at der er en sammenhæng mellem disse ord.

1. Begrebet ret, at have ret, at gøre ret og at tale ret vil altid være i modsætning til at have uret, at gøre uret og tale usandt. Forældre med børn forstår umiddelbart, at det at handle ret overfor ens børn ikke altid er entydigt, for det, der er ret overfor ét barn, er ikke nødvendigvis ret overfor et andet. Opfattelsen af menneskerettigheder er også relativ, for de tolkes forskelligt fra sted til sted. Og selv i menigheden ses der forskelligt på, hvad der er ret fx i forhold til påklædning og musikudøvelse. Og sådan er det med al menneskelig ret. Den er relativ og afhængig af omstændighederne.

Anderledes med Guds ret. Den er baseret på Guds hellighed og Guds uforanderlighed og er derfor absolut. Den beror ikke på personsanseelse, og den ændres ikke over tid. I modsætning til vor ret, så er Guds ret altid fuldkommen, den er absolut hellig og ren, og den er fra evighed og til evighed, fordi Gud ikke er i splid med sig selv. Derfor siger Jesus om Guds lov, der er udtryk for Guds ret, at om selv himmel og jord forgår, så skal end ikke det ringeste af loven forgå – ikke før Guds rige er fuldkommet. For da er al ret opfyldt og al retfærdighed sket fyldest, og de hellige er med Jesus i det ny Jerusalem, mens alle dem, som ikke tog imod Guds frelse, er i den evige fortabelse sammen med Satan og alle hans engle.

2. Retfærd er en følge af begrebet ret. Det er resultatet af altid og hele tiden kun at gøre det rette. I praksis er det at omsætte ret i handling.

Også her er det klart, at den menneskelige retfærd ikke står mål i forhold til det absolutte. Den rækker sjældent højere end til at blive pæne ønsker eller tomme ord. For sand retfærd indebærer fuldkommenhed i tanke, ord og handling, og det evner intet menneske, fordi vi i alle ting er inficerede af synd og uret. Vi er i det relative, - og det var netop, hvad Jesus udtrykte, da han beskrev sine disciple som onde, der alligevel formåede at give deres børn gode gaver. Luk.11,13.

Anderledes med Guds retfærd, der udspringer af Guds gerninger i forhold til Guds egen hellighed. Her gælder, at alt, hvad Gud gør, altid er ret og kun ret, og derfor er al Guds gerning hellig retfærd. Guds retfærd er absolut og varer til evig tid, fordi Gud evigt er den samme. Det gælder både, når Gud dømmes en synder til fortabelsen, og når han lader sin Søn Jesus dø i synderes sted for at sone deres synd.

3. Det tredje er retfærdighed, der er resultatet af altid at øve og være ret. Det forstås umiddelbart, at menneskelig retfærdighed kun ejer en skygge af den sande retfærdighed.

Den sande retfærdighed er bl.a. en tilstand af salighed, fordi ingen synd og ingen uret har fået eller får lov at formørke og ødelægge den fuldkomne og absolutte glæde, der udspringer af fuldkommen retfærd og ret. Og denne retfærdighed findes kun hos Gud. Den er så helt forskellig fra menneskelig retfærdighed, at intet menneske kan rumme den eller fastholde den. Den kan kun modtages i tro af det menneske, hvis egen ret, retfærd og retfærdighed er blevet et tab i forhold til det langt højere at modtage Guds retfærdighed ved tro på Jesus Kristus.

Hvis en lovovertræder er blevet dømt, og hvis der efter vor mening er overensstemmelse mellem forbrydelse og straf, så føler vi, at retfærdigheden er sket fyldest. Guds sande retfærdighed indebærer på samme måde, at den skyldige bliver straffet. Det skete, da Jesus, Guds Søn blev gjort til synd og tog alle synderes straf på sig og i alle synderes sted døde på korset. Og alle, der i tro tager imod Guds retfærdighed i Kristus Jesus, er salige.

Bibelen forkynder, at retfærd og ret er Guds trones grundvold (Sl.89,15), og i Salme 111 siges om Gud, at hans hænders værk er sandhed og ret. Man kan stole på alle hans bud; de står fast i al evighed, udført i sandhed og retsind. (v.7-8).

* * *

Spørgsmålet er nu, hvad der sker, når mennesket stiller op med sin ret overfor Guds ret.

Eksempler fra Bibelen i relation til vor samtid:

Den første er Farao: Gud havde ladet den syvende plage – haglene - komme over Ægypten, og i forlængelse heraf står der om Farao (2.Mos.9,27), at han sendte bud efter Moses og Aron og sagde til dem: "Denne gang har jeg syndet; Herren har ret, og jeg og mit folk har uret."

Det lyder som en hel og fuld bekendelse, men Moses svarer Farao og siger: "Jeg ved, at du og dine tjenere endnu ikke frygter Gud Herren." (v.30)

Farao's bekendelse var altså ikke andet end tomt mundsvejr for ikke at tabe ansigt og for om muligt at slippe for Guds straf. Og resultatet bliver, at Gud siger til Moses: "Gå til Farao! For jeg har forhærdet hans og hans tjeneres hjerte!" 2.Mos.10,1.

Det er altså Gud selv, der forhærder deres hjerte, dem, som kun i munden giver Gud ret, men i hjertet fastholder deres egen ret. Gud giver synderen hen – både som person og som organisation – i dette tilfælde både Farao og Farao's tjenere.

Hvordan er det så i dag?

Ja, hvordan er det med en statsminister – både den nuværende og den tidligere¹, der med munden bekender vort land som kristent, men som fornægter Guds ret, når de hævder at Grundloven står over Guds ord og som konsekvens heraf fornægter, at al sand demokrati har sin rod i det sindelag, der var i Kristus? Hvad med statsministeren og hans tjenere og det folk, som han er sat til at tjene?

¹ Poul Nyrup Rasmussen og Anders Fogh Rasmussen.

Og hvad med kristne menigheder, der med munden forkynder omvendelse og nyt liv ved tro på Jesus, men i praksis accepterer, at mange kalder sig kristne på grundlag af tilvante talemåder og tilpasset kristelig opførsel, uden at de er genfødte?

Og hvad med en Folkekirke, der imod Guds retsorden accepterer kvindelige præster, og som ønsker at velsigne det, som er Gud imod?

Faraos gav kun Gud ret med munden, men i hjertet fastholdt han sin egen ret. Han blev Guds fjende, så Gud forhærdede ham og lod ham gå til grunde. Og Gud er stadig den samme.

Den rige yngling kom til Jesus og spurgte, hvad godt han skulle gøre for at arve evigt liv. Jesus svarer ham: "Vil du være fuldkommen, så gå hen og sælg, hvad du ejer, og giv det til de fattige, så vil du have en skat i Himlene; og kom så og følg mig!" Men da han hørte det gik han bedrøvet bort, for han var meget velhavende. Mat.19,21.

Jesus siger med andre ord til ham: Hvis du af hjertet ønsker at arve evigt liv, må du blive fuldkommen som Gud. Det indebærer, at du underkaster dig Guds ret og giver afkald på retten til alt, hvad du ejer, og giver det til de fattige. Og du må opgiver retten til at have dit eget liv og din egen vilje, og i stedet lægge begge dele i Jesu hænder.

Men den unge mand ville ikke give afkald på sin stolthed og sin ret til selv at bestemme. Han gik bort uden at få del i det evige liv.

Er det meget anderledes i dag? Der er – også i menighederne mange, der ønsker og længes efter at arve evigt liv, men de ikke vil give afkald på deres egen ret i mødet med Guds ret. Hører du til dem, så tænk over, at Jesus ikke kaldte den unge mand tilbage og gjorde Guds krav (ret) mindre. For Guds krav og Guds ret er evig uforanderlige, og kun den, der bøjer sig for Guds ret, får del i det evige liv.

David var konge; og da han var på magtens tinde, mente han, at han havde ret til at gøre, som han ville. Havde han ikke ret til at blive hjemme fra krigen? Og havde han ikke ret til at søge stilhed, så han kunne skrive salmer til Guds ære? Og al denne selvhævdelse og alt den ret, han mente at have, førte til, at David misbrugte sin magt og bedrev hor med Batseba, der var gift med soldaten Urias. Og for at skjule sin synd befalede David, at Urias skulle sættes ind i kampen, hvor han med sikkerhed ville blive dræbt.

Da David var kommet så vidt, mødte han Guds ret i form af profeten Natan, der siger: "Hvorfor har du ringeagtet Herrens Ord og gjort, hvad der er ondt i hans øjne? Hetitten Urias har du dræbt med sværdet; hans hustru har du taget til ægte, og ham har du slået ihjel med Ammonitternes sværd. Så skal nu sværdet aldrig vige fra dit hus, fordi du ringeagtede mig og tog hetitten Urias' hustru til ægte. Så siger HERREN: Se, jeg lader ulykke komme over dig fra dit eget hus, og jeg tager dine hustruer bort for øjnene af dig og giver dem til en anden, som skal ligge hos dine hustruer ved højlys dag. Thi du handlede i det skjulte, men jeg vil opfylde dette ord i hele Israels påsyn og ved højlys dag!" Da sagde David til Natan: "Jeg har syndet mod HERREN!" Og Natan sagde til David: "Så har HERREN også tilgivet dig din synd; du skal ikke dø!" 2.Sam.12,9-13.

Davids syndede mod Batseba og Urias. Men det afgørende var Davids ringeagt for Herrens ord. Foragten for Herrens ret (lov) er vejen til fortabelse, men i modsætning til den rige unge mand vender David om og bekender sin synd. Og Davids bekendelse kender vi detaljeret fra salme 51, hvor David bl.a. siger til Gud: "Mod dig har jeg syndet, mod dig alene og gjort, hvad i dine øjne er ondt, at du må få ret, når du taler, stå ren når du dømmes." og videre: "Offer for Gud er en sønderbrudt ånd, et sønderbrudt, sønderknust hjerte agter du ikke ringe, o Gud." David erkender, at hans egen ret er synd i forhold til Guds ret, og at han, uanset al menneskelig magt og opfattelse af ret, kun kan møde Gud med den fuldkomne underkastelse og afkald på egen ret.

Når det drejer sig om os selv, kan vi så fastholde vor ret i forhold til Gud, når vi prøver at skjule vor synd og undskylde den? Og endnu værre: Foragter vi Guds ord, så vi kalder Jesus for "Herre, Herre" uden at gøre, hvad han siger? Eller tror vi, at Gud har forandret sig, og at vi skal få en mildere dom end David?

Jesus er Guds søn. Alt er skabt ved ham og til ham, og alt liv – også dit og mit – opretholdes ved og af ham. I tidens fylde kom han til jorden for at frelse syndere, der ikke bryder sig om Guds ret, og som derfor er under Guds vrede og dom til fortabelsen. Han var uden synd, og han gjorde og sagde kun det, som han så hos Faderen, så han hele tiden forblev tro mod Gud lov. Der står om Jesus, at da han fandtes i Guddomsskikkelse – altså i Himmelen – holdt han det ikke for et røvet bytte at være Gud lig, men han gav afkald og tog tjenerskikkelse på og blev mennesker lig. Og da han i fremtræden fandtes som et menneske, ydmygede han sig selv og blev lydige til døden, ja døden på et kors. Fil.2,6-8. Af alle mennesker havde Jesus en guddommelig ret til livet. Ikke alene i kraft af, at han var livets ophav, men fordi han altid og hele tiden ydmygede sig under Guds ret i hellig tilbedelse og i afhængighed af Gud Herren. Men denne ret til livet gav han afkald på.

Hvorfor? For at han i sin kærlighed kunne frelse dig og mig. I stedet for sin ret til livet, blev Jesus gjort til synd. Han tog verdens synd på sig og med denne byrde mødte han Guds ret og døde den forbandedes død på korset. Han døde og vi gik fri. Han tog vor skyld og vi fik hans ret til livet, ja endnu mere, for Guds ord siger, at alle dem, som tog imod ham, dem gav han magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn.

Vi bemærker, at det er noget, Gud gør – og at det derfor er en fejlfri og hellig handling, der står fast i al evighed. Gud ord forkynder, at du får Guds ret, når du i tro modtager Jesus, fordi Gud gør det. Gud giver dig sin ret til at blive hans barn.

Med hvilken ret, gør Gud det? Jo, Gud forligte verden med sig selv, da Jesus blev gjort til synd i vort sted og døde syndens død på korset, for at vi kunne gå fri af Guds retfærdige dom over vore uretfærdige liv.

Har du taget imod Jesus i tro, da har du af Guds nåde fået ret til at være et Guds barn. Det indebærer, at du som et levende Guds barn i hvert øjeblik giver Gud ret, så du fuldt og helt opgiver din egen ret, Det omfatter i praksis:

1. Din ejendomsret: Du tilhører ikke længere dig selv. Du tilhører Herren med alt det, som du kalder dit. Herren fordrer ikke blot at få tiende, han gør helligt krav på alt, hvad du har, for fra ham har du modtaget det, og han tilhører det alt sammen.

2. Dine egne tanker og meninger i alle forhold. For Guds tanker og veje er langt over vore. Og derfor opgiver vi vore egne meninger om frelse og forkyndelse af evangeliet og giver i stedet Gud ret i det, som for verden er en dårskab og forargelse, for Guds dårskab er visere end menneskene.
3. Din taleret. Du tilhører ikke dig selv og taler ikke af dig selv. Paulus siger, at han taler ud af Gud i Kristus for Guds ansigt. Din tale er ikke letfærdig eller plat; den afspejler i stedet Guds hellige ord, fordi du til stadighed taler med Herren i dine bønner.
4. Din bevægelsesfrihed. Du går ikke længere dine egne veje, for du tager daglig dit kors op og følger Jesus – også når det fører til forsmædelse, ringeagt og forfølgelse, for hellere én dag med Jesus end tusinde i fortabelsens forgård.
5. Din egen ære, for dit ønske og din higen er altid at søge hans ære, som kaldte dig og gav dig retten til at bære hans hellige navn.
6. Dit krav på såkaldt menneskeret og retten til dit eget liv. Det er nemlig ikke længere dig, der lever, men Kristus lever i dig, og det liv du nu lever, det lever du i troen på hans navn. Jesus døde i alles sted, for at de, der lever, ikke mere skal leve for sig selv, men for ham som døde og opstod for dem.
7. Din egen retfærdighed. Du roser dig ikke længere af andet end af Jesu kors, for al den retfærdighed, du ejer, har du af nåde modtaget fra Gud den almægtige, da han kaldte dig ind i sit rige og gav dig barnekår og barneret.

Om denne barneret er der meget at sige. Her kun et par ting:

I Luk.18,7-8 står der: *"Skulle Gud så ikke skaffe sine udvalgte ret, dem, som råber til han dag og nat, og skulle han ikke være langmodig overfor dem? Jeg siger jer: han skal skaffe den ret i en hast."*

Den ret, som Gud har givet sine børn, synes her i syndens verden ikke særlig synlig eller herlig, men for Guds børn er det en virkelighed, der i en hast skal blive synlig, når Jesus kommer igen og åbenbares i herlighed.